

Анотація дисципліни

Національна економіка (назва дисципліни)

Обсяг дисципліни, годин (кредитів ЄКТС): 5 (150).

Мета дисципліни: сформувати у студентів системне уявлення та сучасні знання про національну економіку України як про цілісну сукупність взаємозв'язаних господарських відносин, що склалися в межах території країни на сучасному етапі її історичного розвитку.

Завдання дисципліни: вивчення національних особливостей організації економічної діяльності в Україні, їхній вплив на розвиток, стійкість, функціонування економіки, а також на обґрунтування цілей соціально-економічної політики держави.

Попередні умови для вивчення даної дисципліни: Економічна теорія (мікро- та макроекономіка), Історія економіки та економічної думки.

Навчальні цілі дисципліни полягають у формуванні у студентів:

інтегративної компетентності: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки;

загальних компетентностей:

- ЗК3. здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

фахових компетентностей:

- СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

- СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

- СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

- СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

- СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Програмні результати навчання:

- ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

- ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

- ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

- ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

- ПРН 11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- сутність поняття «національна економіка» та його основні характеристики;
- економічні теорії, що лежать в основі вивчення національної економіки;
- базисні інститути економіки;
- найважливіші макроекономічні показники і пропорції національної економіки;
- систему показників оцінки економічного потенціалу країни, та його окремих складових;
- склад та структуру (соціальну, секторну, організаційну, відтворювальну, регіональну, а також структуру видів діяльності) національної економіки;
- структурні зміни в економіці та основні закономірності функціонування і розвитку національної економіки як складно організованої цілісної системи;
- інституціональні чинники розвитку;
- особливості реалізації інструментарію макроекономічної політики в національній економіці;
- етапи розвитку економіки України;
- інституціональні форми інтеграції національної економіки у світове господарство;
- теоретичні засади економічної безпеки, її сутність та складові;

розуміти:

- сутність категорій, що визначають зміст окремих тем і розділів дисципліни;
- взаємозв'язки, взаємозалежності і взаємообумовленості в національній економіці;
- явища і тенденції в національній економіці;
- роль і можливості держави в регулюванні національної економіки;

уміти:

- розрізняти загальне, особливе та одиничне у функціонуванні і розвитку національної економіки України;
- діагностувати поточний стан національної економіки та визначати механізми розв'язання проблем з позицій макроекономічної політики;
- аналізувати динаміку, структуру й ефективність української економіки;
- розраховувати та аналізувати основні вартісні макроекономічні показники, які характеризують економічні потоки в національній економіці крізь призму системи національного рахівництва;
- оцінювати економічний потенціал країни, результативність його використання, розробляти рекомендації щодо оптимального використання ресурсів;
- оцінювати взаємозв'язки секторів, галузей, видів діяльності національної економіки, чинники, які впливають на її стан і тенденції розвитку;
- виявляти закономірності і проблеми інтеграції національної економіки України в систему світового господарства;
- оцінювати стан економічної безпеки країни;
- виробляти рекомендації щодо удосконалення методів державного регулювання економіки України.

Зміст дисципліни (тематика):***Змістовий модуль 1.******Теоретичні основи розвитку національної економіки***

Тема 1. Національна економіка: загальне та особливе

Сутність національної економіки, її об'єкти та суб'єкти

Предмет, задачі, методи та функції курсу «Національна економіка»

Прояви загального і особливого в Україні

Показники оцінювання результатів функціонування національної економіки

Особливості трансформації та розвитку національної економіки України

Тема 2. Економічні теорії
та базисні інститути національної економіки
Основні економічні теорії функціонування національної економіки
Базисні інститути функціонування національної економіки

Тема 3. Теорії суспільного добробуту
та соціально-ринкової економіки
Теорії суспільного добробуту
Концептуальні підходи до проблеми справедливості
Теоретичні основи розбудови соціально-ринкової економіки

Тема 4. Інституціональні чинники розвитку
національної економіки
Інститути: сутність, класифікація, функції та роль у розвитку економіки
Інституційне середовище розвитку економіки
Проблеми інституціоналізації в трансформаційній економіці
Основні інституційні чинники розвитку національної економіки

Тема 5. Економічні системи
в контексті теорії економічного порядку
Теорія економічного порядку
Сутність та класифікація економічних систем
Основні моделі національних економік

Тема 6. Державність
та державне управління економікою
Теоретичні основи державного управління економікою
Система органів державного управління національною економікою та їх функції
Сутність та функції державного регулювання економіки
Методи та засоби державного регулювання економіки
Теорія та правила державної економічної політики

Тема 7. Прогнозування, планування
та програмування національної економіки
Прогнозування розвитку національної економіки
Макроекономічне планування розвитку національної економіки
Програмування національної економіки

Змістовий модуль 2. Функціонування національної економіки

Тема 8. Політика економічного зростання
національної економіки
Економічне зростання: сутність, типи, фактори, джерела
Показники ефективності розвитку та зростання національної економіки
Теорії економічного зростання та розвитку

Тема 9. Характеристика економічного потенціалу
національної економіки
Економічний потенціал національної економіки: структура та особливості
Національне багатство як складова економічного потенціалу країни
Характеристика основних складових економічного потенціалу

Тема 10. Функціонування інфраструктури національної економіки
Поняття інфраструктури національної економіки та її складові
Сутність та роль ринкової інфраструктури

Тема 11. Державне регулювання окремих сфер економіки
Механізм фінансово-бюджетного та грошово-кредитного регулювання економіки
Державне регулювання цін та інфляції
Соціальна політика та державне регулювання рівня життя населення
Механізм державної підтримки підприємницької діяльності
Державне регулювання ринку праці

Тема 12. Структурна перебудова національної економіки
Структура національної економіки: сутність, види, характерні риси
Структурна політика: сутність, види, цілі та завдання. Механізм структурної корекції національної економіки
Державне регулювання інвестиційної діяльності

Тема 13. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство
Вплив глобалізації на розвиток національної економіки
Форми і механізми інтеграції національної економіки у світове господарство
Участь України у Європейських та Євразійських інтеграційних процесах
Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності
Державне регулювання валютних операцій та кредитно-розрахункових відносин
Боргова криза і стратегія управління зовнішньою заборгованістю

Тема 14. Національна економіка та економічна безпека
Сутність економічної безпеки національної економіки
Методологічні аспекти визначення рівня економічної безпеки
Механізм забезпечення економічної безпеки національної економіки

Види робіт: лекції, практичні заняття, модульні контрольні роботи, індивідуальні роботи студентів із викладачем, самостійна робота студентів, консультації, підготовка до модульного контролю та заліку.

Форма підсумкового контролю: залік.